

מִנֵּעַ מִנִּייהוּ חַיִּים בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְאַתִּי. וּבְמָה
 דְּאֲנוּן מְנַעוּ אֲרַחֵן וּשְׁבִילֵין מִבְּנֵי עֶלְמָא, הָכִי נָמִי
 קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִנֵּעַ מִנִּייהוּ אֲוֲרַחֵן וּשְׁבִילֵין דְּרַחֲמֵי
 לְרַחֲמָא עֲלֵיהוּ בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְאַתִּי.

רַבִּי אָבָא אָמַר פְּלָהוּ בְּנֵי עֶלְמָא יְקוּמוּן, וְיְקוּמוּן
 לְדִינָא וְעֲלֵיהוּ כְּתִיב, (דניאל יב) וְאַלֶּה לְחַרְפוֹת
 לְדַרְאוֹן עוֹלָם. וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאַרִי דְרַחֲמֵין
 אִיתוּ, פִּינּוּן דְּדָן לְהוּ בְּהַאי עֶלְמָא וְקַבִּילוּ דִּינָא, לֹא
 אֶתְדָּנוּ בְּכֻלְהוּ דִּינִין.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא כְּתִיב וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מֵתוֹךְ
 הַהֶפְכָּה וְגו'. מַהוּ בְּהַפֵּךְ אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר
 יָשָׁב בָּהֶן לוֹט. אֵלָּא בְּכֻלְהוּ עֶבֶד דִּיּוֹרִיָּה לוֹט, דְּכְתִיב
 וְלוֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכְּפָר וַיֵּאֱהֶל עַד סְדוֹם. (וכתיב אֲשֶׁר יָשָׁב
 בָּהֶן לוֹט. אֵלָּא וְדָא בְּכֻלְהוּ עֶבֶד דִּיּוֹרִיָּה) וְלֹא קַבִּילוּ לֵיהּ, פֶּר דְּמִלְךְ

לשון הקודש

הוא הוא בעל הרחמים, פִּינּוּן שְׂדָן אוֹתָם
 בְּעוֹלָם תְּזַה וְקַבִּלוּ דִּין, לֹא נְדוּנוּ בְּכָל
 הַדִּינִים.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, כְּתוּב וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט
 מֵתוֹךְ הַהֶפְכָּה וְגו'. מַהוּ בְּהַפֵּךְ אֶת
 הָעָרִים אֲשֶׁר יָשָׁב בָּהֶן לוֹט? אֵלָּא בְּכָל
 עֶשֶׂה דִּיּוֹרוֹ לוֹט, שְׁכַתוּב וְלוֹט יָשָׁב בְּעָרֵי
 הַכְּפָר וַיֵּאֱהֶל עַד סְדוֹם. וְכַתוּב אֲשֶׁר יָשָׁב בָּהֶן
 לוֹט. אֵלָּא וְדָא שְׁכַתְלָם עֶשֶׂה אֶת דִּיּוֹרוֹ וְלֹא

– אִף הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִנֵּעַ מֵהֶם חַיִּים
 בְּעוֹלָם תְּזַה וּבְעוֹלָם הַפָּא. וּבְמֹו שְׁהֶם
 מְנַעוּ דְרַכִּים וּשְׁבִילִים מִבְּנֵי הָעוֹלָם – כִּף
 גַּם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִנֵּעַ מֵהֶם דְרַכִּים
 וּשְׁבִילִים שֶׁל רַחֲמִים לְרַחֵם עֲלֵיהֶם
 בְּעוֹלָם תְּזַה וּבְעוֹלָם הַפָּא.

רַבִּי אָבָא אָמַר, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם יַעֲמְדוּ
 וְיְקוּמוּ לְדִין, וְעֲלֵיהֶם כְּתוּב (דניאל יב) וְאַלֶּה
 לְחַרְפוֹת לְדַרְאוֹן עוֹלָם. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ

סְדוּם קָבִיל לֵיהּ (דף קח ע"ב) בְּסְדוּם בְּגִינִיהּ דְּאַבְרָהָם:

וּתְבַט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו, מֵאַחֲרֵיהּ מִיבְעֵי לֵיהּ, אֶלֶּא
מִבְּתַר שְׂכִינְתָּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר מִבְּתַר־הָ
דְּלוּט, דְּמִחְבְּלָא אָזִיל אֲבַתְרִיהּ, וְכִי אֲבַתְרִיהּ אָזִיל,
וְהָא הוּא שְׂדֵר לֵיהּ, אֶלֶּא בְּכַל אֲתַר דְּהוּה אָזִיל לוּט
אֲתַעֲבַב מִחְבְּלָא לְחַבְּלָא, וְכַל אֲתַר דְּאָזִיל בְּבַר וְשָׁבִיק
לְאַחֲזֵרִיהּ הוּה מְהַפֵּךְ לֵיהּ מִחְבְּלָא.

וּבְגִין כֶּךָ אָמַר לֵיהּ אַל תְּבַט אַחֲרֵיךָ דְּהָא אֲנָא
אַחְבַּל בְּתַרְךָ, וְעַל דָּא כְּתִיב וּתְבַט אִשְׁתּוֹ
מֵאַחֲרָיו וְחִמַּת מִחְבְּלָא. כִּדִּין וְתַהֵי נְצִיב מְלַח. דְּהָא
בְּכַל זְמַנָּא דְּמִחְבְּלָא לָא חָמִי אַנְפּוֹי דְּבַר נָשׁ (נִיֵּא אַחֲמִי
אַנְפּוֹי לְבַר נָשׁ) לָא מִחְבִּיל לֵיהּ. כִּיּוֹן דְּאַתְתִּיהּ אַחְדַּרְת
אַנְפָּהָא לְאַסְתַּכְּלָא אֲבַתְרִיהּ מִיַּד וְתַהֵי נְצִיב מְלַח.

לשון הקודש

אותו המשחית.

וְלִכְּן אָמַר לוֹ אַל תְּבַט אַחֲרֵיךָ, שְׁהֵי
אֲנִי מִחְבַּל אַחֲרֵיךָ. וְעַל זֶה כְּתוּב וּתְבַט
אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו, וְרָאֵתָה אֶת הַמְּשַׁחֲתִית,
אִז וְתַהֵי נְצִיב מְלַח. שְׁהֵי כֹל זְמַן
שְׁהַמְּשַׁחֲתִית אֵינוֹ רוֹאֵה אֶת פְּנֵי הָאִישׁ
וּפְרָאָה פְּנֵי לְאִישׁ, הוּא אֵינוֹ מְשַׁחֲתִית אוֹתוֹ.
כִּיּוֹן שְׁאַשְׁתּוֹ הַחֲזוּרָה פְּנִיָּה לְהַסְתַּכַּל
אַחֲרָיו, מִיַּד וְתַהֵי נְצִיב מְלַח.

קבלו אותו, חוץ ממלך סדם שקבל אותו
בסדם משום אברהם.

וּתְבַט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו, הֵיךְ צְרִיךְ לְכַתֵּב
מֵאַחֲרֵיהּ? אֶלֶּא מֵאַחַר הַשְּׂכִינָה. רַבִּי יוֹסִי
אָמַר, מֵאַחֲזָרָיו שֶׁל לוּט, שְׁהַמְּשַׁחֲתִית הִיא
הוֹלֵךְ אַחֲרָיו. וְכִי אַחֲרָיו הֵלֵךְ, הָרִי הוּא
שֶׁלָּה אוֹתוֹ? אֶלֶּא כֹּל מְקוֹם שֶׁהֵלֵךְ לוּט,
הִתְעַבֵּב הַמְּשַׁחֲתִית לְהַשְׁחִית, וְכֹל מְקוֹם
שֶׁהֵלֵךְ בְּבַר וְהִשְׁאִיר לְאַחֲזָרָיו, הִיא הוֹפֵךְ

רַבִּי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ קְיָיְמִי יוֹמָא חַד וְעַסְקִי
 בְּהַאי קָרְא, אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר בְּתִיב, (דברים ח)
 אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכְּנֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם, לֹא תַחֲסֹר
 כָּל בָּהּ. הֲאִי בָּהּ בָּהּ תִּירִי וּמִנֵּי אִמְאִי. אֱלֹא הָא
 אֲתָמַר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פָּלִיג פֶּלַע עַמִּין וְאַרְעָאן
 לְמַמְנָן שְׁלִיחֵן, וְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל לָא שְׁלִיט בָּהּ
 מְלֹאכְאָ וְלֹא מְמַנָּא אַחֲרָא אֱלֹא אִיהוּ בְּלַחֲדוּי, בְּגִין
 כִּד אֲעִיל לְעַמָּא דְלֹא שְׁלִיט בָּהּ אַחֲרָא לְאַרְעָא דְלֹא
 שְׁלִיט בָּהּ אַחֲרָא.

תָּא חַזִּי, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב מְזוּנָא תַפְּן
 בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתַּר לְכָל עֲלָמָא. כָּל שְׂאֵר עַמִּין
 עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמְזוּלוֹת בְּמִסְכְּנֹת, וְאַרְעָא
 דְיִשְׂרָאֵל לָאוּ הֲכִי, אֱלֹא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲתִזֵּן בְּקַדְמִיתָא
 וּלְבַתַּר כָּל עֲלָמָא.

לשון הקודש

את העם שלא שולט בהם אחר לארץ
 שלא שולט בה אחר.

בא ראה, הקדוש ברוך הוא נותן מזון
 שם בתחלה, ואחר כך לכל העולם. כל
 שאר העמים עובדי כוכבים ומזלות
 בעני, וארץ ישראל לא כך, אלא ארץ
 ישראל נזוגית בתחלה ואחר כך כל
 העולם.

רבי אלעזר ורבי יוסי היו עומדים יום
 אחד ועוסקים בפסוק הזה. אמר רבי
 אלעזר, פתוב (דברים ח) ארץ אשר לא
 במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל
 בה. לשם מה פעמים בה בה? אלא הרי
 נאמר שהקדוש ברוך הוא חלק את כל
 העמים והארצות לשלושים ממנים,
 ובארץ ישראל לא שולט מלאך ולא
 ממנה אחר, אלא הוא לבדו, לכן הכנים

וּבְגִין כִּדְ אַרְצָא אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכְּנֵי תֹאכַל בְּהָ לְחֶם.
 אֵלֶּא בְּעֵתִירוֹ בְּסַפּוּקָא דְכִלָּא תֹאכַל בְּהָ וְלֹא
 בְּאַתְרֵי אַחְרָא. בְּהָ בְּקִדְיֵשׁוֹ דְאַרְעָא, בְּהָ שְׂרִיא
 מֵהִימְנוּתָא עֲלָאָה. בְּהָ שְׂרִיא בְּרִכְתָּא דְלַעֲיִלָא, וְלֹא
 בְּאַתְרֵי אַחְרָא.

תָּא חַזִי כְּתִיב בְּגִין יי בְּאַרְצָא מְצָרִים. עַד הֲכָא לֹא
 אֲתִידַע בְּגִין יי אִי הוּא אַרְצָא מְצָרִים, וְאִי אִיהוּ
 אַרְצָא סְדוּם, (דף קט ע"א) וְאִי אִיהוּ בְּגִין יי דְאַקְרִי בְּגִין עַדְוִן.
 אֵלֶּא בְּגִין יי דְאִית בֵּיה סַפּוּקָא וְעַדְוִנָא דְכִלָּא, הֲכִי
 נָמִי הוּא סְדוּם וְהֲכִי נָמִי מְצָרִים. מַה בְּגִין יי לֹא
 אֲצַטְרִיךְ בַּר נָשׁ לְאַשְׁקָאָה לִיהָ, אֲזִיף מְצָרִים לֹא
 אֲצַטְרִיךְ אַחְרָא לְאַשְׁקָאָה לִיהָ, בְּגִין דְּנִילּוּם אִיהוּ
 אֲסִיק וְאַשְׁקִי לְכָל אַרְעָא דְמְצָרִים.

תָּא חַזִי, מַה כְּתִיב, (זכריה יד) וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא יַעֲלֶה

לשון הקודש

מְצָרִים וְאִם הוּא אַרְצָא סְדוּם וְאִם הוּא בְּגִין
 הוּא שְׂנֵקְרָא בְּגִין עַדְוִן. אֵלֶּא בְּגִין הוּא שְׂנֵיט בּוֹ
 סַפּוּק וְעַדְוִן שֶׁל הַכֹּל, כִּדְ גַם הִיתָה סְדוּם
 וְכִדְ גַם מְצָרִים. מַה בְּגִין הוּא לֹא צַרִיךְ אָדָם
 לְהַשְׁקוּתוֹ, אִף מְצָרִים לֹא צַרִיךְ אַחֵר
 לְהַשְׁקוּתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהִנְיִלוּם עוֹלָה וּמִשְׁקָה
 אֵת כָּל אַרְצָא מְצָרִים.

בַּא רְאָה מַה כְּתוּב, (זכריה יד) וְהָיָה אֲשֶׁר

וְלִבְנֵי אַרְצָא אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכְּנֵי תֹאכַל בְּהָ
 לְחֶם, אֵלֶּא בְּעֵשֶׂר, בְּסַפּוּק שֶׁל הַכֹּל
 תֹאכַל בְּהָ וְלֹא בְּמָקוֹם אַחֵר. בְּהָ בְּקִדְשֵׁי
 הָאָרֶץ, בְּהָ שׁוּרָה הַאֲמוּנָה הַעֲלִיּוֹנָה, בְּהָ
 שׁוּרָה הַבְּרִכָּה שְׁלֹמֵעֵלָה, וְלֹא בְּמָקוֹם
 אַחֵר.

בַּא רְאָה, כְּתוּב בְּגִין הוּא אַרְצָא מְצָרִים.
 עַד כִּי לֹא נֹדַע בְּגִין הוּא אִם הוּא אַרְצָא

מאת משפחות הארץ אל ירושלים וגו'. דא הוא
 עונשא דלהון דאתמנע מנהון מטרא, מה פתיב ואם
 משפחת מצרים לא תעלה ולא באה וגו'. חמי דלא
 כתיב ולא עליהם יהיה הגשם, בגין דלא נחית מטרא
 למצרים ולא אצטרבן ליה, אלא עונשא דלהון מה
 הוא דכתיב, (זכריה יד) וזאת תהיה המגפה אשר יגוף יי
 את כל הגוים וגו'. בגין דמצרים לא צריכין למטרא.
 אוף סדום מה כתיב ביה פי כלה משקה, כל עדונין
 דעלמא הון בה, ועל דא לא בעאן דבני נשא אחרנין
 יתעדנון בה.

רבי חייא אמר אנון הון חייבין מגרמייהו
 וממונהון, דכל בר נש דאיהו צר עינא לגבי
 מסכנא, יאות הוא דלא יתקיים בעלמא. ולא עוד
 אלא דלית ליה חיים לעלמא דאתי. וכל מאן דאיהו
 וותרן לגבי מסכנא יאות הוא דיתקיים בעלמא.

לשון הקודש

שמערים לא צריכים מטרא. אף סדום מה
 כתוב בה? פי כלה משקה. כל עדוני
 העולם היו בה, ועל זה לא רצו שפני
 אדם אחרים יתעדנו בה.

רבי חייא אמר, הם היו רשעים מעצמם
 וממונם, שכל בן אדם שהוא צר עין
 לעני, ראוי הוא שלא יעמד בעולם, ולא
 עוד, אלא שאין לו חיים לעולם הבא.

לא יעלה מאת משפחות הארץ אל
 ירושלים וגו'. זהו ענש שלחם שנמנע מהם
 מטרא. מה כתוב ואם משפחת מצרים לא
 תעלה ולא באה וגו'? ראה שלא כתוב
 ולא עליהם יהיה הגשם, כי לא יורד מטרא
 במצרים ולא צריכים אותו. אלא ענשם
 מהו? שכתוב (שם) וזאת תהיה המגפה
 אשר יגוף ה' את כל הגוים וגו'. משום

וַיִּתְקַיֵּם עֲלֵמָא בְּגִינְיָה, וְאִית לֵיה חַיִּים וְאוֹרָפָא דְחַיִּי
לְעֲלֵמָא דְאֲתִי:

סְתְרֵי תוֹרָה

תּוֹסַפְתָּא קְטוּרֵי רְמָא, הוֹרְמֵי דְבְדוּרֵי. (נ"א דְבוּרֵי ונ"א דְבוּרֵי ייני)
חַפְיָמִין בְּסִכְלַתְנוּ, יִסְתַּכְלוּן לְמַנְדַּע, בְּשַׁעְתָּא דְרִישָׁא חוּרָא אֲתִקִּין
כְּרִסְיָא עַל גְּבִי סְמִכִין דְּאֲבָנִין דְּמַרְגְּלִיטִין טָבֹן. בֵּין אֲנֹן אֲבָנִין
אִית חַד מַרְגְּלִיטָא שְׁפִירָא בְּחִיזוּ יָאָה בְּרִיּוּא קוּמְטָרָא דְקִנְטָרָא (נ"א
דְקִיטָרָא) דְמִלְהֶטָא בַּע' גְּוּוֹנִין, אֲנֹן ע' גְּוּוֹנִין מְלַהֲטִין לְכָל סְטָר.

אֲלִין שְׁבַעִין מִתְפָּרְשָׁן מִגּוּ תַּלְת גְּוּוֹנִין. אֲלִין זִיקִין בְּזִיקִין
דְּנִצִּיצִין לְאַרְבַּעָה סְטְרֵי עֲלֵמָא, הֲכָא אִיתָא זִיקָא תְקִיפָא
דְסְטָר שְׁמָאֲלָא דְאֲתָאֲחִיד בְּשִׁמְיָא. אֲנֹן גְּוּוֹנִין שְׁבַעִין (דְּנִיאל ז') דִּינָא
יְתִיב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ. מִהֲכָא נְפִקֵי גִירִין וְסִיפִין וְרוּמְחִין וְאַשָׁא
דְּקוּסְטָרָא. וְאֲתָאֲחִיד אֲשָׁא תְקִיפָא דְנִפְקָא מִשְׁמַיִם בֵּיה, וְכַד
אֲתָאֲחִיד אֲשָׁא עַלְאָה בְּאֲלִין דְלִתְתָא, לִית מָאן דְיִכִּיל לְאַתְבֵּר
רוּגְזָא וְדִינָא.

לשון הקודש

גְּוּוֹנִים לוחטים לכל צד.
אֵלָה השבעים נפרדים מתוך שלשה
גְּוּוֹנִים. אֵלָה רוחות ברוחות שנוצצות
לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם. כָּאן יֵשׁ רוּחַ
חֻזְקָה שֶׁל צַד שְׁמָאל שְׁנֹאֲחֹז בְּשִׁמַּיִם.
אוֹתָם שְׁבַעִים גְּוּוֹנִים הֵדִין יוֹשֵׁב וְהַסְפְּרִים
נִפְתָּחִים. מִכָּאן יוֹצֵאִים חַצִּים וְחֻרְבוֹת
וְרִמְחִים וְאֵשׁ שֶׁל הַמַּגְדָּל. וְנִאֲחֹזֵת אֵשׁ
חֻזְקָה שִׁיּוֹצֵאת מִהַשְׁמַיִם בּוֹ. וְכִשְׁנֹאֲחֹזֵת
הָאֵשׁ הָעֲלִיוֹנָה בְּאֵלוֹ שְׁלִמְטָה, אִין מִי
שְׂיִכּוֹל לְשַׁבֵּר אֶת הַרְגֵז וְהֵדִין.

וְכָל מִי שֶׁהוּא וְתָרַן לְעֵנִי, רְאוּי הוּא
שִׁיתְקִים בְּעוֹלָם וְיִתְקִים הָעוֹלָם בְּשִׁבְלֹו,
וְיֵשׁ לוֹ חַיִּים וְאַרְךְ שָׁל חַיִּים לְעוֹלָם הַבָּא.

סְתְרֵי תוֹרָה

תּוֹסַפְתָּא. קְשָׁרִים רְמִים, שְׁרִים
הַמְפָּזְרִים ונ"א הַמְכַרְרִים. ונ"א הַמְנַפְצִים,
חֲכָמִים בְּשִׁבְלֹו, יִסְתַּכְלוּ לְדַעַת, בְּשַׁעָה
שֶׁהָרָאשׁ הַלְכֵן תִּקֵּן כִּסֵּא עַל גְּבִי
הָעַמּוּדִים עַל אֲבָנִים שֶׁל מַרְגְּלִיּוֹת טוֹבוֹת.
בֵּין אוֹתָם הָאֲבָנִים יֵשׁ מַרְגְּלִית אֲחַת
בְּמַרְאֵה יָפָה וְכִתְאָר כִּסּוּי הַכְּלִי וְשֶׁל הָעֵשֶׂן
שְׁלוֹהֵט בְּשְׁבַעִים גְּוּוֹנִים. אוֹתָם שְׁבַעִים

עֵינַיִן לְהֵטִין כְּטִיסִין דְּנוּרָא, נְחִית בְּהוּ לְעֶלְמָא. וְוִי מָאן דְּאֶעְרַע
 בֵּיה, חֲגִיר חֲרָצִין (ס"א חֲרָבִין), אִיהוּ חֲרָבָא שְׁנָנָא בִּידֵיה, לָא
 חֵיִיס עַל טַב וְעַל בִּישׁ. דְּהָא (ס"א פִּסְקָא) פְּתָקָא דְּאַנּוּן שְׁבַעִין בְּרִשׁוּ
 דְּאַתְאַחִיד הֵהוּא סֵטְרָא דְּשִׁמְיָא נְחִית בִּידָא שְׁמָאֵלָא בְּכַמְה דִּינִין,
 אַתְהֶפֶד בְּכַמְה גְּוּוּנִין, הַפּוּד בְּכָל יוּמָא, אִיהוּ אֶקְרִי כָרַם זֵלַת
 דְּמִתְקַנָּא לְגַבֵּי בְנֵי אָדָם. כָּל גְּוּוּנִין דְּכָלִי זַעֲמוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
 בֵּיה אַתְחַזְזִין. וְאַנּוּן יְתָבִין בְּרוּמֵי דְּעֶלְמָא, וּבְנֵי נָשָׂא בְּסִכְלוּתָא
 דְּלֵהוּן לָא מְשַׁגְּחֵי בְּהוּן. גְּפַרִית וְאֵשׁ הַתּוּכָא דְּמִיָּא וְאִשָּׁא
 דְּמִתְהַתְּכֵי מִן שְׁמִיָּא אַתְאַחֲדוּ דָּא בְּדָא וְנַחַת עַל סְדוּם. וְוִי לְחִיבָא
 דְּלָא מְשַׁגְּחִין עַל יְקָרָא דְּמֵאֲרִיהוּן:

א עֶשְׂרָה שְׁמָהּן גְּלִיפִין בְּהוּרְמְנוּתָא דְּמִלְכָּא. (פירוש השם במלואו עשר
 אותיות יו"ד ה"א וי"ו ה"א). ב עֶשְׂרָא אַנּוּן וְסִלְקִין לְחוּשְׁבֵּן סְגִי. (פי' יוד
 עולה כ', יוד הא עולה כ"ו, יוד (ג"ל הה וו) הא ויו עולה מ"ב, י' יד' יד' יחיה' עולה
 ע"ב). ג שְׁבַעִין (הם ע"ב ונקראים ד' מחנות שכינה והם למטה ממלכות). גְּוּוּנִין
 מְלֵהֵטִי לְכָל סֵטְר. נְפַקֵי מְגוּ שְׁמָהּן דְּאַגְלִיף רְזָא דְּע' שְׁמָהּן
 דְּמִלְאַכְיָא. דְּאַנּוּן בְּרְזָא דְּשִׁמְיָא.

לשון הקודש

עֵינַיִם לֹוְהַטוּת כְּמוֹ שִׁלְהַבּוּת שֶׁל אֵשׁ
 יוֹרֵד בָּהֶם לְעוֹלָם. אוֹי לְמֵי שְׁפּוּגֵשׁ אוֹתוֹ,
 חֲגוּר מְתַנֵּים וְחֲרָבוֹת הוּא, וְחֲרָב שְׁנוּנָה
 בִּידוֹ. לֹא מְרַחֵם עַל טוֹב וְלֹא עַל רַע.
 שְׁהַרֵי וְהַפְּסִקוּן הַפְּתִיק, שֶׁהֵם שְׁבַעִים
 בְּרִשׁוֹת שְׁנֵאָחוּזוּ אוֹתוֹ צֵד שֶׁל הַשָּׁמַיִם,
 יוֹרֵד בִּיד שְׁמָאֵל בְּכַמְה דִּינִים. מִתְהַפֵּד
 בְּכַמְה גְּוּוּנִים, הוּפֵד בְּכָל יוֹם. הוּא נִקְרָא
 כָּרַם זֵלַת שְׁמִתְקֵן לְבְנֵי אָדָם. כָּל הַגְּוּוּנִים
 שֶׁל כָּלִי הוֹעֵם שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 נִרְאִים בּוֹ. וְהֵם יוֹשְׁבִים בְּרוּם הָעוֹלָם,

וּבְנֵי אָדָם בְּסִכְלוּתָם לֹא מְשַׁגְּחִים בָּהֶם.
 גְּפַרִית וְאֵשׁ - הַתּוּדָא שֶׁל מֵיִם וְאֵשׁ
 שְׁנֵתְכִים מִהַשָּׁמַיִם נִאָחוּזוּ זֶה בְּזֶה וְיִרְדּוּ
 עַל סְדוּם. אוֹי לְרַשְׁעִים שְׁאִינֵם מְשַׁגְּחִים
 עַל כְּבוֹד רַבּוּנָם.
 א: עֶשְׂרָה שְׁמוֹת חֲקוּקִים בְּרִצּוֹן הַמֶּלֶךְ.
 ב: עֶשְׂרָה הֵם וְעוֹלָיִם לְחֻשְׁבוֹן גְּדוּל. ג:
 שְׁבַעִים גְּוּוּנִים לֹוְהַטִּים לְכָל צֵד. יוֹצְאִים
 מִתּוּדָא שְׁמוֹת שְׁחֲקוּקִים סוּד שֶׁל שְׁבַעִים
 שְׁמוֹת מְלָאכִים שֶׁהֵם בְּסוּד הַשָּׁמַיִם.

וְאֵנוּן מִיכָאֵל גְּבֵרִיאֵל רְפָאֵל נֹרִיאֵל. קַמִּיָּן "קְדוּמִיאֵל" מִלְכִיאֵל
 "צְדִקִיאֵל. פֶּתַח" פְּדָאֵל "תוּמִיאֵל" חֲשֵׁדִיאֵל. צַרִּי
 "צְדִקִיאֵל" רֹזִיאֵל "יוֹפִיאֵל. סְגוּל" סְטוּטְרִיָּה "גִּזְרִיאֵל" וְתִרִיאֵל
 (נ"א ורדיאל) "לְמוּאֵל. חֶרֶק" חֲזִקִיאֵל "רְהִטִיאֵל" קְדֻשִׁיאֵל.
 שְׁבִי"א "שְׁמַעְאֵל" בְּרִכִיאֵל (נ"א שְׁכִנִיאֵל ונ"א בְּרִקִיאֵל) "אֵהִיאֵל".
 חֲלָם חֲנִיאֵל "לְהִדִיאֵל" מַחֲנִיאֵל. (נ"א חֲנִיאֵל ל"עֲדִיאֵל מִלְכִיאֵל).
 "עֲנִיאֵל עֲנָאֵל אֵהֲנִיאֵל רַחֲמִיאֵל עֹזִרִיאֵל (נ"א שְׁבִנְאֵל רִוְמִיאֵל
 קְדוּמִיאֵל. שְׂרָק. חֲכִמִיאֵל רְמִיאֵל קְרִשִׁיאֵל. חֶרֶק) סִנְיָה וְדִרְגִזִּיה רְסִיסִיאֵל
 דוּמִיאֵל "חֹנִיאֵל" זֹכְרִיאֵל "וֹאֲרִיאֵל" הִינִיאֵל דְּנִדָּאֵל גִּדִיאֵל
 בְּדָאֵל אֲנִפִיאֵל וְעֵדִיאֵל, אֲדַנִּי עַל פְּלָהוּ. ד (פִּירוּשׁ כִּשְׁעִיב
 מִלְאֲכִים מִתְחַבְרִין בְּמִלְכוּת אִז נִקְרָא מִלְכוּת הוּא וּבֵית דִּינּוּ בִלְשׁוֹן וְה').

השלמה מההשמטות (סימן מ"ט)

"אֵהֲנִיאֵל" בְּרִקִיאֵל "גִּדִיאֵל" דוּמִיאֵל "הֲדִרִיאֵל" וְדִרְגִזִּיה
 "זֹהֲרִיאֵל" חֲנִיאֵל "טְהִרִיאֵל" יַעֲזוּרִיאֵל "כְּרַעִיאֵל" לְמִדִיאֵל
 "מִלְכִיאֵל" נְהִרִיאֵל "סִנְיָה" עֲנָאֵל "פֶּתַחִיאֵל" צוּרִיאֵל "קִנְאֵל
 "רְמִיאֵל" שְׁעִרִיאֵל "תְּבִכִיאֵל:

לשון הקודש

חֶרֶק סִנְיָה וְדִרְגִזִּיה רְסִיסִיאֵל דוּמִיאֵל
 "חֹנִיאֵל" זֹכְרִיאֵל "וֹאֲרִיאֵל" הִינִיאֵל
 דְּנִדָּאֵל גִּדִיאֵל בְּדָאֵל אֲנִפִיאֵל
 וְעֵדִיאֵל אֲדַנִּי עַל פְּלָם. ד [פִּירוּשׁ, כִּשְׁעִיב
 מִלְאֲכִים מִתְחַבְרִים בְּמִלְכוּת, אִז נִקְרָא מִלְכוּת הוּא
 וּבֵית דִּינּוּ בִלְשׁוֹן וְה').

השלמה מההשמטות (סימן מ"ט)

"אֵהֲנִיאֵל" בְּרִקִיאֵל "גִּדִיאֵל" דוּמִיאֵל
 "הֲדִרִיאֵל" וְדִרְגִזִּיה "זֹהֲרִיאֵל" חֲנִיאֵל
 "טְהִרִיאֵל" יַעֲזוּרִיאֵל "כְּרַעִיאֵל" לְמִדִיאֵל
 "מִלְכִיאֵל" נְהִרִיאֵל "סִנְיָה" עֲנָאֵל
 "פֶּתַחִיאֵל" צוּרִיאֵל "קִנְאֵל" רְמִיאֵל

וְהֵם: מִיכָאֵל, גְּבֵרִיאֵל, רְפָאֵל, נֹרִיאֵל.
 קַמִּיָּן - "קְדוּמִיאֵל" מִלְכִיאֵל "צְדִקִיאֵל.
 פֶּתַח" - "פְּדָאֵל" תוּמִיאֵל "חֲשֵׁדִיאֵל. צַרִּי
 - "צְדִקִיאֵל" רֹזִיאֵל "יוֹפִיאֵל. סְגוּל -
 "סְטוּטְרִיָּה" גִּזְרִיאֵל "וְתִרִיאֵל [נ"א וִרְדִיאֵל]
 "לְמוּאֵל. חֶרֶק - "חֲזִקִיאֵל" רְהִטִיאֵל
 "קְדֻשִׁיאֵל. שְׁבִי"א - "שְׁמַעְאֵל" בְּרִכִיאֵל
 [נ"א שְׁכִנִיאֵל ונ"א בְּרִקִיאֵל] "אֵהִיאֵל. חֲלָם
 - "חֲנִיאֵל" לְהִדִיאֵל "מַחֲנִיאֵל" ונ"א חֲנִיאֵל
 ל"עֲדִיאֵל מִלְכִיאֵל. "עֲנִיאֵל עֲנָאֵל אֵהֲנִיאֵל
 רַחֲמִיאֵל עֹזִרִיאֵל ונ"א שְׁבִנְאֵל רִוְמִיאֵל
 קְדוּמִיאֵל - שְׂרָק. חֲכִמִיאֵל רְמִיאֵל קְרִשִׁיאֵל -

סדר תשר"ק

"תפוריא" שכניאל "רנאל" קמריה "צוריה" פסיסיה "עיריאל"
 "סמכיאל" נריאל "מדוניה" לסניה "כמסריה" יריאל
 "טסמסיה" חניאל "זכראל" ודריאל "הניאל" דנבאל "גדיאל"
 "בדאל" אדירירון אדני על כולהו וכו': (עד כאן מההשמטות)

כד מתחברן פלהו כחדא ברזא חדא בחילא עלאה, פדין אקרי
 ויהוה פלא בכללא חדא. מאת יי מן השמים, שמא קדישא
 דאתגלף בע' שמקון אחרנין רזא דשמים. ואלין אנון שבועין
 דשליטין על אלין ע' דינין רזא דיהו"ה, ואלין שבועין שמקון
 בקדושה יהו"ה שמים. ה (פירוש שם של ע"ב גשרים היוצא מפסוק ויסע
 ויבא ויט אלו הם נקראים שמים, ואותם ע"ב מלאכים של מטה במלכות מקבלים
 מע"ב של מעלה, ונוטלין מהן).

אלין נטלין מאלין ויהוה. ו (פירוש מלכות מתפארת). נטיל מאת יהוה
 דא מן דא. ז (פירוש סוד של אותן ע"ב שמות הוא שם יהוה, והוא הרוכב
 עליהן כנשמה לגוף). ואלין תליין מאלין, תתאין בעלאין, וכלא

לשון הקודש

"שעריאל" תבכיאל:

סדר תשר"ק

"תפוריא" שכניאל "רנאל" קמריה
 "צוריה" פסיסיה "עיריאל" סמכיאל
 "נריאל" מדוניה "לסניה" כמסריה
 "יריאל" טסמסיה "חניאל" זכראל
 "ודריאל" הניאל "דנבאל" גדיאל "בדאל"
 "אדירירון אדני על כולהו וכו': (עד כאן

מההשמטות)

שנחקק בשבעים שמות אחרים, סוד
 של שמים. ואלה הם שבעים ששולטים
 על אלו שבעים דינים, סוד של יהו"ה,
 ושבעים השמות הללו בקדשה, יהו"ה
 שמים. ה (פירוש, שם של ע"ב גשרים היוצא
 מפסוק ויסע ויבא ויט, אלו הם נקראים שמים,
 ואותם ע"ב מלאכים של מטה במלכות מקבלים
 מע"ב של מעלה ונוטלין מהם.)

אלו נוטלים (נוטעים) מאלה, ויהו"ה ו
 (פירוש, מלכות מתפארת) נוטל מאת יהוה
 זה מזה. ז (פירוש, סוד של אותן ע"ב שמות הוא
 שם יהוה, והוא הרוכב עליהן כנשמה לגוף.) ואלו

בשפלים מתחברים כאחד בסוד אחד
 בכח עליון אז נקרא ויהוה, הכל בכלל
 אחד. מאת ה' מן השמים - שם קדוש

קְשׁוּרָא קְדָא. וּבְהָאֵי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשֶׁתְּמוֹדֵעַ בִּיקָרְיָהּ. ח
 (פירוש ע"ב מלאכים של מטה מתחברים בע"ב שמות של מעלה הנקראים שמים).
 שְׁמַיִם דְּאַנוּן ע' רְזָא יְהוּה, דָּא אִיהוּ בְרָזָא דְשְׁבָעִין וּתְרִין שְׁמָהּ
 וְאַלְיָן אַנוּן דְנִפְקֵי מִן וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט.

וה"ו יל"י סי"ט על"ם מה"ש לל"ה אכ"א כה"ת הז"י אל"ד
 לא"ו הה"ע. חלק ראשון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם
 ועד יז"ל מב"ה הר"י הק"ם לא"ו כל"י לו"ו פה"ל נל"ך י"י
 מל"ה חה"ו. חלק שני ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד נת"ה
 הא"א יר"ת שא"ה רי"י או"ם לכ"ב וש"ר יח"ו לה"ח כו"ק
 מנ"ד. חלק שלישי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אנ"י
 חע"ם רה"ע יי"ז הה"ה מי"ך וו"ל יל"ה סא"ל ער"י עש"ל
 מי"ה. חלק רביעי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד וה"ו דנ"י
 הח"ש עמ"ם ננ"א ני"ת מב"ה פו"י נמ"מ יי"ל הר"ח מצ"ר.
 חלק חמישי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ומ"ב יה"ה ענ"ו
 מח"י דמ"ב מנ"ק אי"ע חב"ו רא"ה יב"מ הי"י מו"ם, חלק ששי
 ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

לשון הקודש

שני ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.
 נת"ה הא"א יר"ת שא"ה רי"י או"ם לכ"ב
 וש"ר יח"ו לה"ח כו"ק מנ"ד. חלק שלישי
 ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.
 אנ"י חע"ם רה"ע יי"ז הה"ה מי"ך וו"ל
 יל"ה סא"ל ער"י עש"ל מי"ה. חלק רביעי
 ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.
 וה"ו דנ"י הח"ש עמ"ם ננ"א ני"ת מב"ה
 פו"י נמ"מ יי"ל הר"ח מצ"ר. חלק חמישי
 ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.
 ומ"ב יה"ה ענ"ו מח"י דמ"ב מנ"ק אי"ע
 חב"ו רא"ה יב"מ הי"י מו"ם. חלק ששי

תלויים באלו, תחתונים בעליונים, והכל
 קשר אחד. ובזה נודע הקדוש ברוך הוא
 בכבודו. ח ופירוש, ע"ב מלאכים של מטה
 מתחברים בע"ב שמות של מעלה הנקראים
 שמים. שמים שהם שבעים סוד יהוה, והו
 בסוד שבעים ושנים שמות, ואלו הם
 שיוצאים מן ויסע ויבא ויט.

וה"ו יל"י סי"ט על"ם מה"ש לל"ה אכ"א
 כה"ת הז"י אל"ד לא"ו הה"ע. חלק
 ראשון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם
 ועד. יז"ל מב"ה הר"י הק"ם לא"ו כל"י
 לו"ו פה"ל נל"ך י"י מל"ה חה"ו. חלק

וְאֵלֵינוּ אֲנֹנִי שְׁבַעֵינוּ שְׁמֵהּ דְשְׁלֵטִין עַל שְׁבַעֵינוּ דְרַגִּין תַּתְּאִין רְזָא וִיהוּה. אֵלֵינוּ שְׁבַעֵינוּ שְׁמֵהּ יְהוּה רְזָא דְאֶקְרִי שְׁמַיִם. שְׁבַעֵא רְקִיעֵינוּ אֲנֹנִי דְסֻלְקִין לְשְׁבַעֵינוּ שְׁמֵהּ שְׁמָא קְדִישָׁא, וְדָא אִיהוּ וִיהוּה הַמְטִיר. מֵאֵת יְהוּה מִן הַשְׁמַיִם.

סְתָרָא דְסְתָרִין לְחַכְיָמִין אֲתַמְסֵר. שְׁמָא (דף קט ע"א) דָּא דְאֶקְרִי שְׁמַיִם מְנִיָּה אֲתַבְרִי סְתָרָא דְאֶקְרִי אָדָם. חֲשָׁבִין שְׁיִיפִי גּוֹפָא דְאֲנֹנִי חוּשְׁבִין מְאָתָן וְאַרְבַּעֵין וְתַמְנֵיָּא שְׁיִיפִין. חֲשָׁבִין אֲתוּוְהִי מְאָתָן וְשִׁית סְרִי, שְׁמָא דָּא דְאִיהוּ רְזָא וְסְתָרָא כְּלָלָא דְכָל אֲוִרֵיָּתָא בְּכ"ב אֲתוּוֹן וְעֶשְׂרִי אֲמִירוֹן, בְּגִין דְהָא שְׁמָא דָּא מְאָתָן וְשִׁית סְרִי אֲתוּוֹן וְתַלְתִּין וְתַרְיִין שְׁבִילִין דְאֲתַכְּלִילֵן בֵּיהּ, הָא מְאָתָן וְאַרְבַּעֵין וְתַמְנֵיָּא שְׁיִיפִין דְגּוֹפָא.

רְזָא דְאֶקְרִי אָדָם דְשְׁלֵט עַל כְּרִסְיָא. רְזָא דְשְׁבַעֵינוּ דְלַתְתָּא, וְסְתָרָא דָּא דְכְּתִיב (יחזקאל א) וְעַל דְמוֹת הַפְּסָא דְמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלְיוּ מְלַמְעָלָה, וְדָא הוּא סְתָרָא דְכְּתִיב וַיִּי הַמְטִיר עַל סְדוֹם וְגו' מֵאֵת יְיָ מִן הַשְׁמַיִם. וְכָלֵא חַד וּמְלָה חָדָא, וְסְתָרָא חָדָא לְחַכְיָמִי לְבָא אֲתַמְסֵר,

לשון הקודש

שם זה שהוא סוד וסתר כלל של כל התורה בכ"ב אותיות ועשר אמירות, משום שהרי שם זה מאתים ושש עשרה אותיות ושלושים ושנים שבילים שכלולים בה. הרי מאתים ארבעים ושמונה איברי הגוף.

סוד שנקרא אדם השולט על הפסא, סוד של שבעים שלמטה, וסתר זה שכתוב (יחזקאל א) ועל דמות הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, וזה הוא סתר שכתוב וה' המטיר על סדם וגו' מאת ה' מן השמים. והכל אחד ודבר

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. ואלו הם שבעים שמות ששולטים על שבעים דרגות תחתונות סוד ויהו"ה. אלו שבעים שמות יהו"ה, סוד שנקרא שמים. שבעה רקיעים הם שעולים לשבעים שמות שם קדוש. וזהו ויהוה המטיר. מאת יהוה מן השמים.

סתר הסתרים לחכמים נמסר. שם זה שנקרא שמים, ממנו נברא סתר שנקרא אדם. השבון איברי הגוף שהם השבון מאתים ארבעים ושמונה איברים. השבון אותיותיו מאתים ושש עשרה.

זָכָאָה (ד"א ל"ג איבה) חוֹלְקֵהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאִתִּי.

סְדוּם גְזַר דִּינָא דְלֵהוֹן עַל דְמַנְעוּ צְדָקָה מִנִּיְהוּ, כְּמָא דְאִתְּ אָמַר,
 (יחזקאל יו) וַיֵּד עָנִי וְאֶבְיוֹן לֹא הִחְזִיקָהּ. וּבְגִין כֶּף דִּינָא לָא
 הָוָה אֱלָא מִן שְׁמַיִם. צְדָקָה וְשְׁמַיִם כְּלָא חַד וּכְתִיב, (תהלים קח) כִּי
 גְדוֹל מִעַל שְׁמַיִם חֲסֵדָהּ, וּבְגִין דְתִלְיָא צְדָקָה בְשְׁמִיָה (נ"א בְשְׁמַיִם)
 דִּינָא הוּא מְשָׁמַיִם דְכְתִיב מֵאֵת יְיָ מִן הַשְּׁמַיִם.

דִּינָא דִּישְׂרָאֵל מֵהָאֵי אֲתַר דְכְתִיב, (איכה ד) וַיִּגְדַּל עֵזוֹן בֵּית עַמִּי
 מִחֲטָאֵת סְדוּם. וְאֶקְרִי יְרוּשָׁלַם אַחוּת לְסְדוּם כְּמָא דְאִתְּ אָמַר,
 (יחזקאל יו) הִנֵּה זֶה הָיָה עֵזוֹן סְדוּם אַחוּתֵךְ, וְדִינָהוֹן הָוָה מִן שְׁמַיָא
 דִּינָא חָדָא כְּסְדוּם עַל דְמַנְעוּ צְדָקָה מִנִּיְהוּ. בְּרַ דְדָא אֲתַהֲפֹךְ וְדָא
 אֲתַחֲרַב, דָּא אֵית לָהּ תְּקוּמָה, וְדָא לֵית לָהּ תְּקוּמָה, (ע"כ סתרי תורה).

וַיַּעַל לוֹט מִצְעַר וַיֵּשֶׁב בְּחָר הוּא וּשְׁתֵּי בְנוֹתָיו עִמּוֹ
 וְגו'. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְחֲמָא דְהָוָה קָרִיב
 לְסְדוּם וְאִסְתַּלַּק מִתַּמְּנָן. רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח (איוב לו) וְהוּא

לשון הקודש

חֲדִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹם זֶה, שְׁכַתוֹב
 (איכה ד) וַיִּגְדַּל עֵזוֹן בֵּית עַמִּי מִחֲטָאֵת סְדוּם.
 וִירוּשָׁלַם נִקְרָאת אַחוּת לְסְדוּם, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל יט) הִנֵּה זֶה הָיָה עֵזוֹן סְדוּם
 אַחוּתֵךְ, וְדִינָם הָיָה מִן הַשְּׁמַיִם דִּין אֶחָד
 כְּסְדוּם עַל שֶׁמִּנְעוּ צְדָקָה מֵהֶם, פֶּרַט לְזֶה
 שׁוּהַ הִתְהַפֵּךְ וְזֶה נִחְרַב. לָזוּ יֵשׁ תְּקוּמָה,
 וְלָזוּ אֵין תְּקוּמָה. ע"כ סתרי תורה.

וַיַּעַל לוֹט מִצְעַר וַיֵּשֶׁב בְּחָר הוּא וּשְׁתֵּי
 בְנוֹתָיו עִמּוֹ וְגו'. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁרָאָה
 שְׁהִיָה קָרוֹב לְסְדוּם וְעָלָה מִשָּׁם. רַבִּי

אֶחָד, וְסַתַּר אֶחָד לְחַכְמֵי הַלֵּב נִמְסַר.
 אֲשֶׁרֵי (הוּא) חֲלָקָם בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם
 הַבָּא.

סְדוּם נִחְתָּם גְזַר דִּין שְׁלָהֶם עַל שֶׁמִּנְעוּ
 צְדָקָה מֵהֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם יז) וַיֵּד עָנִי
 וְאֶבְיוֹן לֹא הִחְזִיקָהּ, וְלִכֵּן הִדִּין לֹא הָיָה
 אֱלָא מִן הַשְּׁמַיִם. צְדָקָה וְשְׁמַיִם הַכֵּל
 אֶחָד, וּכְתוּב (תהלים קח) כִּי גְדוֹל מִעַל
 שְׁמַיִם חֲסֵדָהּ, מִשּׁוּם שֶׁצְדָקָה תְלוּיָהּ
 בְשְׁמוֹ (בְשְׁמַיִם), דִּין הוּא מְשָׁמַיִם, שְׁכַתוֹב
 מֵאֵת ה' מִן הַשְּׁמַיִם.

מְסִיבוֹת מִתְּהַפֵּךְ בְּתַחְבּוּלָתוֹ לְפַעֲלָם וְגו'. קְדָשָׁא
 בְּרוּךְ הוּא מְסַבֵּב סְבוּבִין דְּעֵלְמָא וְאֵייתִי קוּמְרִין
 טְהִירִין לְמַעַבְדַּ עוֹבְדֵי, וְלִבְתַּר מִתְּהַפֵּךְ לֹון וְעָבִיד לֹון
 בְּגִוּוֹנָא אַחְרָא.

וּבְמָה, בְּתַחְבּוּלָתוֹ, עָבִיד תַּחְבּוּלִין וּמְסַבֵּב סְבוּבִין
 לְאַפְכָּא לֹון וְלֹא בְּאֲנוּן קְדָמָי. (דף קט ע"ב)
 לְפַעֲלָם, בְּגִין פַּעֲלָם דְּבְנֵי נְשָׂא, כְּמָה דְּאֲנוּן עָבְדִין
 עוֹבְדִין הָכִי מִתְּהַפֵּךְ לֹון. כֹּל אֲשֶׁר יֵצֵא עַל פְּנֵי תִבֵּל
 אֶרְצָה. בְּגִין דְּעוֹבְדִין דְּבְנֵי נְשָׂא מִתְּהַפֵּךְ לְאֲנוּן מְסִבוֹת
 בְּכָל מָה דְּאִיהוּ פְּקִיד לֹון עַל פְּנֵי תִבֵּל וְגו'.

רְבִי אֶלְעָזָר אָמַר וְהוּא מְסִבוֹת מִתְּהַפֵּךְ. הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְסַבֵּב סְבוּבִין וְאֵייתִי עוֹבְדִין
 בְּעֵלְמָא לְאַתְקִימָא, וְלִבְתַּר דְּחָשִׁיבוּ בְנֵי נְשָׂא
 דִּיתְקִימוּן אֲנוּן עוֹבְדִין, קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא מִתְּהַפֵּךְ לֹון

לשון הקודש

מַעֲשִׂים, כִּד הוּא מִתְּהַפֵּךְ אוֹתָם. כֹּל אֲשֶׁר
 יֵצֵא עַל פְּנֵי תִבֵּל אֶרְצָה – מִשּׁוּם מַעֲשֵׂי
 בְנֵי אָדָם הוּא מִתְּהַפֵּךְ אוֹתָם מְסִבוֹת בְּכָל
 מָה שֶׁהוּא מַצְנֶה אוֹתָם עַל פְּנֵי תִבֵּל וְגו'.
 רְבִי אֶלְעָזָר אָמַר, וְהוּא מְסִבוֹת מִתְּהַפֵּךְ
 – הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַבֵּב סְבוּבִים
 וּמִבִּיא מַעֲשִׂים בְּעוֹלָם לְהַתְקִיב, וְאַחַר
 שֶׁחוֹשְׁבִים בְּנֵי אָדָם שִׁיתְקִימוּ אוֹתָם
 מַעֲשִׂים, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹפֵךְ אוֹתָם

יֵצֵאק פְּתַח, (איוב לו) וְהוּא מְסִבוֹת מִתְּהַפֵּךְ
 בְּתַחְבּוּלָתוֹ לְפַעֲלָם וְגו'. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְסַבֵּב סְבוּבִים בְּעוֹלָם וּמִבִּיא גְּחִלִי
 אִישׁ צַחִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשָׂיו, וְאַחַר כִּד
 הוֹפֵךְ אוֹתָם וְעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּגִוּוֹן אַחַר.

וּבְמָה? בְּתַחְבּוּלָתוֹ. עוֹשֶׂה תַּחְבּוּלוֹת
 וּמְסַבֵּב סְבוּבִים כְּדִי לְהַפֵּךְ אוֹתָם, וְלֹא
 כְּמוֹ אוֹתָם הֲרֵאשׁוּנִים. לְפַעֲלָם – מִשּׁוּם
 פַּעֲלָם שֶׁל בְּנֵי אֲנוּשׁ. כְּמוֹ שֶׁהֵם עוֹשִׂים

לְאֵנֹן עֹבְדֵיךָ מִכֶּמֶה דָּהוּ בְקִדְמִיתָא. בְּתַחְבּוּלְתָּו.
 בְּתַחְבּוּלְתָּו בְּתִיב בְּהַאי אֹמְנָא דְעָבִיד מְאִינֵי דְחֶרְסָא.
 בְּעוּד דְהֵהִיא טִיקְלָא אֶסְתַּחֲרַת קַמִּיהָ. חָשִׁיב לְמַעְפֵּד
 בְּגִזְוֵנָא דָּא עָבִיד. חָשִׁיב לְמַעְפֵּד בְּגִזְוֵנָא אַחְרָא עָבִיד.
 מְהִפֵּךְ מְאִנָּא דָּא לְמְאִנָּא דָּא, בְּנִין דְהֵהוּא טִיקְלָא
 אֶסְתַּחֲרַת קַמִּיהָ. כִּךְ קְדָשָׁא בְרוּךְ הוּא מְהִפֵּךְ עֹבְדֵי
 דְאִהוּ עָבִיד.

בְּתַחְבּוּלְתָּו חֶסֶר יו"ד, וּמֵאֵן אִיהוּ, דָּא בִי דִינָא
 לְתַתָּא דְאִיהוּ טִיקְלָא דְאֶסְתַּחֲרַת קַמִּיהָ,
 וְעַל דָּא מְהִפֵּךְ מְאִינֵי מְאִנָּא דָּא לְמְאִנָּא אַחְרָא.
 וְכַל דָּא כְּפִי פְעֵלָם דְבִנֵי נְשָׂא, אִי מְטִיבִין בְּנֵי נְשָׂא
 עֹבְדֵיהוֹן, הֵהוּא טִיקְלָא דְסַחְרָא אֶסְחָרַת לוֹן לְיַמִּינָא,
 וְכַדִּין אֶתְעָבִידוּ עֹבְדֵיךָ בְּעֵלְמָא לְאוֹטְבָא לוֹן בְּדָקָא
 יְאוּת. וְטִיקְלָא אֶסְחָרַת תְּדִיר וְלֹא שְׂכִיךְ בְּהֵהוּא
 סְטָרָא דְיַמִּינָא וְעֵלְמָא מִתְנַלְגָּלָא בֵּיהָ. אָתוּ בְנֵי נְשָׂא

 לשון הקודש

שהוא עושה.

בְּתַחְבּוּלְתָּו חֶסֶר יו"ד, וּמֵהוּ? זֶה בֵּית
 דִּין לְמִטָּה שֶׁהוּא גִלְגַּל הַסּוֹבֵב לְפָנָיו,
 וְעַל זֶה הוּא מְהִפֵּךְ פְּלִים מְכִלֵי זֶה לְכִלֵי
 אַחֵר, וְכַל זֶה כְּפִי פְעֵלָם שֶׁל בְּנֵי אָדָם.
 אִם בְּנֵי אָדָם מְטִיבִים מַעֲשֵׂיהֶם – אוֹתוֹ
 הַגִּלְגַּל הַסּוֹבֵב מְסוֹבֵב אוֹתָם יַמִּינָה, וְאִז
 גַּעֲשִׂים מַעֲשִׂים בְּעוֹלָם לְהִיטִיב לָהֶם

אֶת אוֹתָם מַעֲשִׂים מִכֶּמוּ שֶׁהָיוּ בְּהִתְחַלְתָּה.
 בְּתַחְבּוּלְתָּו, בְּתַחְבּוּלְתוֹ כְּתוּב, כִּמוּ
 הָאֵמֶן הַזֶּה שֶׁעוֹשֶׂה כְּלֵי חֶרֶס, בְּעוּד
 שְׁאוֹתוֹ הַגִּלְגַּל מְסוֹבֵב לְפָנָיו, חוֹשֵׁב
 לַעֲשׂוֹת בְּגוֹן זֶה – עוֹשֶׂה, חוֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת
 בְּגוֹן אַחֵר – עוֹשֶׂה. מְהִפֵּךְ כְּלֵי זֶה לְכִלֵי
 אַחֵר מְשׁוּם שְׁאוֹתוֹ הַגִּלְגַּל סוֹבֵב לְפָנָיו.
 כִּךְ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְהִפֵּךְ אֶת מַעֲשָׂיו

לְאִבְנֵי־שָׂא, (דף קי ע"א) תַּחְבוּלְתּוֹ דְאִסְחָר תְּדִיר וְהוּה
 קִימָא בְּאִסְחָרוֹתָא דִּימִינָא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִסְחָר
 לִיה בְּסִטְרָא דְשְׂמָאלָא וּמְהַפֵּךְ מְסֻבּוֹת וּמְאֲנִין דְּהוּוּ
 בְּקִדְמִיתָא לְהָהוּא סִטְר שְׂמָאלָא.

וּבְדִין מְקַלָּא אִסְחָרָא וְאִתְעֵבִידוּ עוֹבְדִין בְּעֵלְמָא
 לְאִבְנֵי־שָׂא לִזְנוֹן לְבְנֵי נְשָׂא. וּמְקַלָּא אִסְחָר
 לְהָהוּא סִטְרָא עַד דְּבְנֵי נְשָׂא תִּיַיְבִין לְאוֹטְבָא
 עוֹבְדֵיהוֹן. וּמְקַלָּא קִימָא בְּעוֹבְדִין דְּבְנֵי נְשָׂא. וְעַל
 דָּא בְּתַחְבוּלְתּוֹ לְפַעְעֵלָם, וְלֹא קִימָא תְּדִיר.

תָּא חַזִּי, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְרַם סְבוּבִין וְעוֹבְדִין
 בְּעֵלְמָא בְּגִין לְמַעַבְד פְּלָא בְּדָקָא יְאוּת. וְכֹלָא
 נְפָקָא מֵעֵקְרָא וְשִׂרְשָׁא דְלַעִילָא. אֶקְרִיב אֲבָרְהָם
 לְגַבִּיתָא, נֶפֶק מִנִּיה יִשְׁמַעְעָל דְּלֹא הָוָה אֲבָרְהָם גְּזִיר

לשון הקודש

לְאוֹתוֹ צַד עַד שְׂבִנֵי אָדָם שְׂבִינֵי לְהִיטִיב
 מַעֲשִׂיהֶם, וְהַגְלָגַל עוֹמֵד בְּמַעֲשֵׂי בְּנֵי
 הָאָדָם. וְעַל כֵּן בְּתַחְבוּלְתּוֹ לְפַעְעֵלָם, וְלֹא
 עוֹמֵד תְּמִיד.

בַּא רְאָה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גִזְרֵם
 סְבוּבִים וּמַעֲשִׂים בְּעוֹלָם כְּדִי לַעֲשׂוֹת
 הַכֹּל בְּרִאוּי, וְהַכֹּל יוֹצֵא מִהַעֲקֵר וְהַשֶּׁרֶשׁ
 שְׂלִמְעָלָה. קָרַב אֶת אֲבָרְהָם אֵלָיו - יוֹצֵא
 מִמֶּנּוּ יִשְׁמַעְעָל, כְּשֶׁלֹּא הָיָה אֲבָרְהָם

בְּרִאוּי, וְהַגְלָגַל סוֹבֵב תְּמִיד וְלֹא שׁוֹקֵט
 בְּאוֹתוֹ צַד הַיָּמִין, וְהָעוֹלָם מִתְגַּלְגֵּל בּוֹ.
 בָּאוּ בְּנֵי אָדָם לְהִרְע - תַּחְבוּלְתּוֹ
 שְׂסוּבְכַת תְּמִיד וְהִיתָה עוֹמֶדֶת בְּסֻבּוֹב
 שֶׁל הַיָּמִין, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסוּבֵב
 אוֹתָהּ לְצַד שְׂמָאל וּמְהַפֵּךְ מְסֻבּוֹת וְכִלְיִם
 שְׁהִיוּ בְּהַתְחַלָּה לְאוֹתוֹ צַד שְׂמָאל.

וְאִזְ הַגְלָגַל סוֹבֵב וְנַעֲשִׂים מַעֲשִׂים
 בְּעוֹלָם לְהִרְע לְבְנֵי אָדָם. וְהַגְלָגַל סוֹבֵב

כַּד נָפַק מִנִּיהַ, בְּגִין דְּאִיהוּ לְתַתָּא וְלֹא אֲשַׁתְּלִים בְּאֵת
קַיִמָא קַדִּישָׁא.

לְבַתָּר קַדְשָׁא בְרִידָּהּ הוּא סַבֵּב סְבוּבִין בְּתַחְבּוּלוֹתָיו
וְאִתְגַּזַּר אַבְרָהָם וְעָאֵל בְּבְרִית וְאֲשַׁתְּלִים
בְּשָׁמִיּה וְאַקְרִי אַבְרָהָם, וְה' עֲלָאָה אַעֲטַרְת לִיהַ בְּרִזָּא
דְּמִים מְרוּחַ. פִּינּוּן דְּרִזָּא (דְּבְרֵי הַיְמִיִּם א) אֲשַׁתְּלִים וְאִתְגַּזַּר,
נָפַק מִנִּיהַ יִצְחָק וְהוּה זְרַעָא קַדִּישָׁא וְאַתְקַשֵּׁר לְעֵילָא
בְּרִזָּא דְּאֵשׁ מִמֵּיִם, וְעַל דָּא כְּתִיב, (יְרֵמִיָּה ב) וְאַנְכִי
נִטְעַתִּיד שׁוֹרֵק כְּלָה זְרַע אֱמֶת. וְלֹא אֲתַקְשֵׁר בְּהַתְּוֹא
סְטָרָא אַחְרָא.

תָּא חֲזִי, לוּט נָפְקוּ מִנִּיהַ וּמִבְּנִתִּיהַ תִּרִין אוּמִין
מִתְפָּרְשֵׁן, וְאַתְקַשְׁרוּ בְּהַתְּוֹא סְטָרָא דְּאִתְחֲזִי לִזְוִן,
וְעַל דָּא קַדְשָׁא בְרִידָּהּ הוּא מְסַבֵּב (דף קי ע"ב) סְבוּבִין
וּמִגְלַגְל גְּלַגּוּלִין בְּעֵלְמָא דִּיתְעַבִּיד כְּלָא בְּדָקָא יֵאוּת
וְיִתְקַשֵּׁר כְּלָא בְּאִתְרִיָּה.

לשון הקודש

זרע קדש, ונקשר למעלה בסוד של אש
ממים, ועל זה כתוב (ירמיה ב) ואנכי
נטעתיך שורק כלה זרע אמת, ולא
נקשר באותו הצד האחר.

בא ראה, מלוט יצאו ממנו ומבנותיו
שתי אמות נפרדות ונקשרו באותו צד
שראוי להם, ועל זה הקדוש ברוך הוא
מסבב סבובים ומגלגל גלגולים בעולם

מהול כשיצא ממנו, משום שהוא למטה
ולא נשלם באות ברית קדש.

אחר כך הקדוש ברוך הוא סבב
סבובים בתחבולותיו ונמול אברהם,
ונכנס בברית ונשלם בשמו ונקרא
אברהם, וה' עליונה עטרה אותו בסוד
של מים מרות. פינן שהסוד ושל היא
נשלם והוא נמול, יצא ממנו יצחק והיה